

Szegfű László | osztályvezető

Magyar Elektronikus
Aláírás Napja | 2023

ELEKTRONIKUS „ÍRÁSBELISÉG” A PÉNZÜGYI SZEKTORBAN

JOGNYILATKOZATTÉTEL

Disclaimer: Az elhangzottak nem tekinthetők az MNB hivatalos állásfoglalásának!

Intézmény kiválasztása

Termék kiválasztása

Ügyfél azonosítása / átvilágítása

Jognyilatkozat(ok) megtétele

Szolgáltatás igénybevétele

Megszüntetése, módosítása

- ↓ Személyesen papír alapon
- ↓ Postán megküldött papír alapú szerződéssel
- ↓ Fél elektronikus megoldással: web-en regisztráció majd postai szerződés
- ↓ Nem „írásbeli” módon (például telefonon), ahol jogszabály engedi
- ↓ Fokozott biztonságú elektronikus aláírással, minősített elektronikus aláírással

- ↓ Pénzmosási törvény: átvilágítási szabályok
- ↓ „Azonosított elektronikus út” (Hpt.)
- ↓ Ptk. változása -- az írásbeli szerződéskötés szabályai
- ↓ Azonosított elektronikus út ⇔ Ptk. írásbeliségi kritériumok
- ↓ Auditált elektronikus hírközlő eszköz ⇔ Ptk. írásbeliségi kritériumok
- ↓ Auditált elektronikus hírközlő eszközök bővülése
- ↓ Innovációk

Elektronikus úton tehető példaül:

- Auditált elektronikus hírközlő eszköz útján
- Elektronikus aláírással:
  - eIDAS szerinti zárt rendszerekben
  - Fokozott biztonságú elektronikus aláírással
  - Minősített elektronikus aláírással
- Központi közigazgatási elektronikus azonosítási szolgáltatás használatával
- Biometrikus azonosítással
- Egyéb megoldásokkal

MNB Vezetői körlevél az elektronikus úton
megkötött írásbeli szerződésekről, megtett
írásbeli jognyilatkozatokról

<https://www.mnb.hu/letoltes/ejognyil-korlevel.pdf>

Cél:

az írásbeliségi alakiséghez kötött szerződésekre:

- MNB elvárásainak megfogalmazása, és ezzel
- a jogalkalmazás kiszámíthatóságának növelése,
- a vonatkozó jogszabályok egységes alkalmazásának elősegítése
- és az innováció támogatása
- írásban kötött szerződések, a megtett jognyilatkozatok megfelelősége és azok igazolhatósága;
- technológiasemlegesség.

Hatály: felügyelt intézmények -- 2019. június 03. napjától

Jogi háttér:

Az írásbeli alakhoz kötött jognyilatkozatok szabályait a Ptk. Hatodik Könyve tárgyalja.

- Jognyilatkozatot írásban kell megtenni, a jognyilatkozat akkor érvényes, ha legalább a lényeges tartalmát írásba foglalták.
- A jognyilatkozat akkor minősül írásba foglaltnak, ha azt a nyilatkozó fél aláírta.

Írásba foglalt a jognyilatkozatot akkor is, ha

- annak közlésére
- a jognyilatkozatban foglalt **tartalom változatlan** visszaidézésére,
- a nyilatkozattevő **személyének** és
- a nyilatkozat megtétele **időpontjának azonosítására alkalmas** formában kerül sor

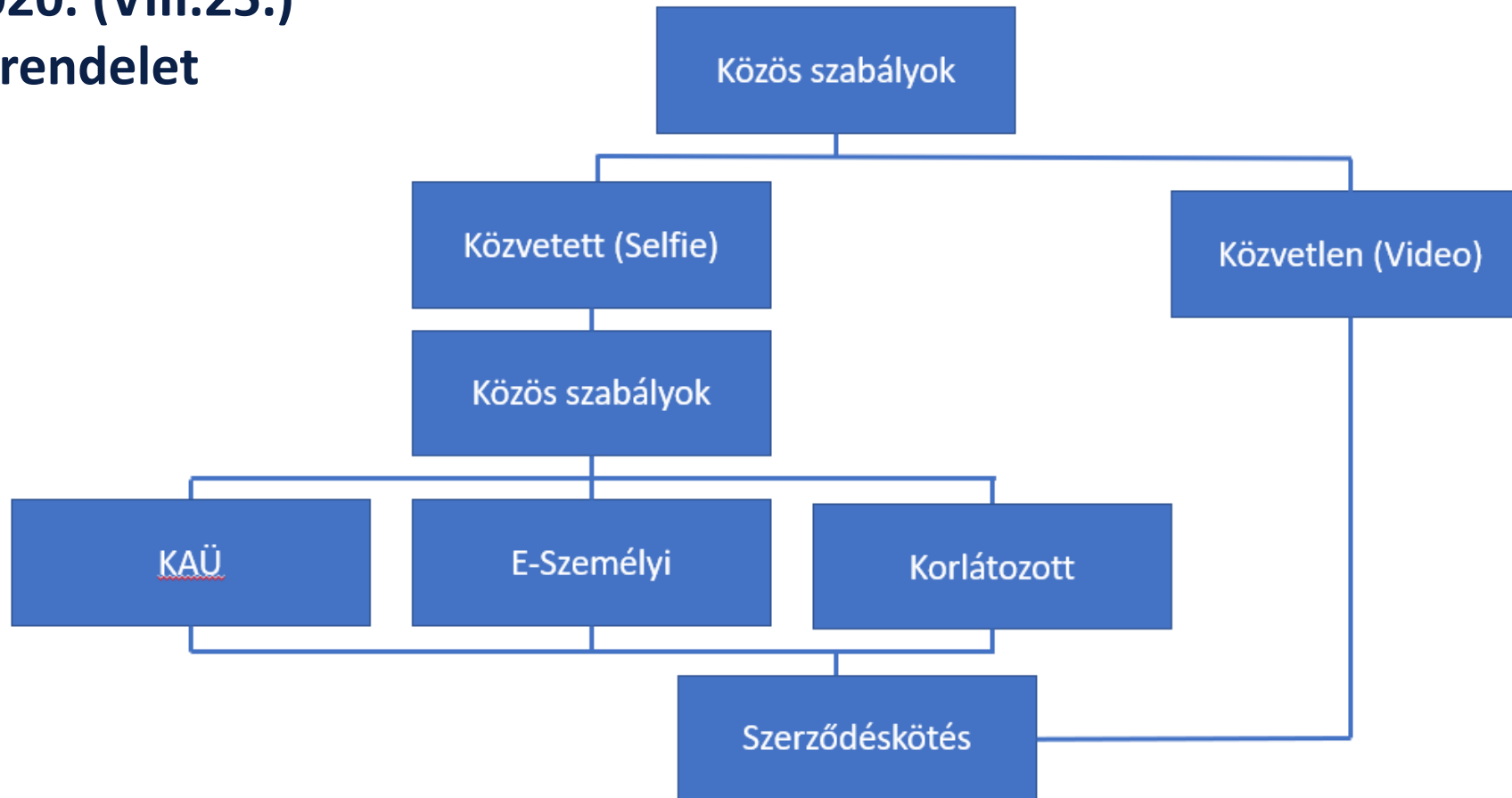
Ügyfél-azonosítás $\leftrightarrow$ Ügyfél-hitelesítés $\leftrightarrow$ Ügyfél-átvilágítás

- Új ügyfél azonosítása (személyes $\leftrightarrow$ távoli)
- Már ismert (azonosított) ügyfél „hitelesítése” (webes felület, ismert e-mail cím, személyazonosító adatok újbóli bekérdezése stb.)
- Ügyfél-átvilágítás = ügyfél-azonosítás + pénzmosási kockázat szerinti átvilágítás (Pmt. szerint)

Kép forrása: <https://veryfunnypics.eu/when-a-butterfly-get-caught-speeding/>

26/2020. (VIII.25.)
MNB rendelet

Fokozott biztonságú elektronikus aláírás

- bizalmi szolgáltatás
- be kell jelenteni a hatóság felé

Minősített elektronikus aláírás

- minősített bizalmi szolgáltatás
- tanúsítvány

eIDAS „szerinti” „zárt rendszer”

- 2. cikk (2) bekezdés
- definiálhatók a rendszer fizikai és logikai határai, részt vevő alanyok

Központi közigazgatási elektronikus szolgáltatások használata:

- KAÜ, AVDH, e-személyi
- adott közigazgatási szervekkel kötött megállapodás szerint
- célszerű tisztázni például a rendelkezésre állási, felelősségvállalási (például tranzakciós limit) vagy a pénzmosási törvényben foglalt feltételeket
- erős ügyfélhitelesítés
- okmányérvényesség ellenőrzése

Kép forrása: <https://www.eszemelyi.hu>

- ügyfél egy jellemző személyes tulajdonsága, például ujjlenyomat, arc-, retina-, vénafelismerés, akár több személyes jellemzőinek összessége vagy profilozása, viselkedésen alapuló adatok kiértékelése, esetleg saját kezű aláírásának biometrikus adatait tartalmazó rögzítése
- különleges (személyes) adat: érdekmérlegelési teszt (hatásvizsgálat)
- kompromittálódás ⇔ visszavonás kockázatai
- megbízhatóság (FAR - FRR)
- mobil eszközökbe épített biometrikus azonosító rendszer kockázatai

Kép forrása: <https://www.guidingtech.com/53184/fingerprint-sensor-home-key-iphone-samsung/>

- PI. Blockchain alapú azonosítás
- Az innovatív technológiák a Pénzügyi Innovációs Tesztkörnyezetben tesztelhetők (ez csak jogi, nem technológiai sandbox)

<https://www.mnb.hu/innovation-hub>

- Részletes jogi és technikai elemzés a jogszabályi megfelelésről
- Alkalmazott rendszer IT és IT biztonsági kockázatelemzése és – kezelése (beleértve a speciális funkciók megfelelését – biometria, írásszakértés, kulcs- és tanúsítványkezelés)
- Független féltől származó megfelelési és zártsági tanúsítvány
- Sérülékenységvizsgálat és penetrációs teszt
- Részletes üzleti- és rendszerspecifikáció, rendszerdokumentáció
- Etikai kódex és tájékoztatásra vonatkozó szabályzat

Az írásban kötött szerződés ügyfélpéldánya:

- eredeti vagy hiteles példányt
- át kell adni, vagy mindenkor hozzáférhetővé kell tenni (jogosultságok).

Általános szerződési feltételek:

- hozzáférhetővé tenni, úgy, hogy az ügyfél tárolhatja és előhívhatja.

Ügyfél tájékoztatása:

- a szerződéskötés technikai lépéseiről,
- a megkötendő szerződés jogkövetkezményeiről,
- dokumentumok elérhetőségéről,
- az adatkezelésről és a felmerülő jogorvoslati lehetőségekről,
- fogyasztónak minősülő ügyfél esetén a Távtv.¹ által előírtakról.

¹ távértékesítés keretében kötött pénzügyi ágazati szolgáltatási szerződésekről szóló 2005. évi XXV. törvény

JOGSZABÁLYI HÁTTÉR, (VÁRHATÓ) VÁLTOZÁSOK

Ptk. 6:94. § (1) bekezdése nem feltétlenül alkalmazandó:

(Az alakiság megsértése miatt semmis szerződés a teljesítés elfogadásával a teljesített rész erejéig érvényessé válik).

A **Hpt. 279. § (1) bekezdésének rendelkezései** alapján a pénzügyi intézmény - az egyszeri fizetési megbízás kivételével, valamint a 285. §-ban meghatározott eltéréssel - pénzügyi és kiegészítő pénzügyi szolgáltatásra irányuló szerződést **csak írásban köthet**. Az írásban kötött szerződés egy hiteles példányát a pénzügyi intézmény köteles az ügyfél rendelkezésére bocsátani. A (2) bekezdés rendelkezése alapján az (1) bekezdésben foglalt **előírás megszegése nem vonja maga után a szerződés érvénytelenségét, jogkövetkezményként a Felügyelet intézkedést alkalmazhat, illetve bírságot szabhat ki.**

EBA/GL/2022/15 -- 2022.11.22. alkalmazandó: 2023. 10. 02-től

Iránymutatások az (EU) 2015/849 irányelv 13. cikke (1) bekezdésének megfelelő távoli ügyfélbefogadási megoldások használatáról:

[GL remote customer onboarding solutions \(EBA GL 2022 15\) HU REV.pdf \(europa.eu\)](#)

https://www.eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/Publications/Guidelines/2022/EBA-GL-2022-15%20GL%20on%20remote%20customer%20onboarding/Translations/1054107/GL%20remote%20customer%20onboarding%20solutions%20%28EBA%20GL%202022%2015%29_HU_REV.pdf

Írásba foglaltnak kell tekinteni a jognyilatkozatot akkor is, ha

- annak közlésére
  - a jognyilatkozatban foglalt tartalom változatlan visszaidézésére,
  - a nyilatkozattevő személyének és a
  - nyilatkozat megtétele időpontjának azonosítására
- alkalmas formában kerül sor [Ptk. 6:7. § (3) bekezdés]

Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik [...] pénzügyi szolgáltatási jogviszonnyal összefüggésben elektronikus úton tett jognyilatkozat kizárólag akkor minősül írásba foglaltnak, ha annak tartalma írásjegyekkel rögzített és eleget tesz az elektronikus okirat létrehozására irányadó jogszabályi követelményeknek. [(3a) bekezdés]

pénzügyi szolgáltatási jogviszony: Hpt. 3. § (1) bekezdésében meghatározott pénzügyi szolgáltatások

*„[...] az innovatív technológiai újítások a **banki ügyleteket** is érintik, ezért indokolt a szabályozás hatályának kiterjesztése a pénzügyi szegmensre is [...]*”

[egyes igazságügyi tárgyú, valamint kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2021. évi CXXII. törvény indoklása]

bank: bank az a hitelintézet, amely a 3. § (1) bekezdés a), b) és d) pontjában meghatározott tevékenységet üzletszerűen végzi. Kizárólag bank kaphat engedélyt a 3. § (1) bekezdésében foglalt tevékenységek teljes körének végzésére. [Hpt. 8. § (4) bekezdés]

azaz a banknak minősülő intézmények által nyújtott pénzügyi szolgáltatások

*A felek által [...] 26/2020. (VIII. 25.) MNB rendelet szerinti **auditált elektronikus hírközlő eszköz vagy elektronikus ügyfélazonosító és nyilatkozattételi rendszer [...] útján megkötött pénzügyi szolgáltatási szerződés, továbbá a [... Hpt.] 7. § (3) bekezdésének I) pontja alapján nyújtható szolgáltatásra irányuló szerződés és ezen szerződésekhez - ideértve a biztosítéki szerződéseket is - kapcsolódó jognyilatkozat **teljes bizonyító erejű magánokiratnak minősül.*****

[A veszélyhelyzettel összefüggő átmeneti szabályokról szóló 2021. évi XCIX. törvény 46. § (1) bekezdés]

2023. évi XLVI. törvény az egyes gazdasági,
vagyongazdálkodási és postaügyet érintő törvények
módosításáról

Magyar Közlöny 90. szám 2023. június 22. 4218. oldal

A Törvény értelmében

- 1. hatályát veszti a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:7.§ (3a) bekezdése, [36.§]**
- 2. módosul az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (E-ügyintézési tv.) is**

kiegészül az egyszerű elektronikus aláírás definíciójával: az eIDAS Rendelet 3. cikk 10. pontjában meghatározott olyan aláírás, amely nem felel meg az eIDAS Rendelet 3. cikk 11. és 12. pontjában meghatározott követelményeknek; [Módtv. 37. §]

*új ÖTÖDIK/A rész „ELEKTRONIKUS OKIRAT A MAGÁNJOGI JOGVISZONYOKBAN”
címmel:*

Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, az elektronikus magánokirat olyan elektronikus dokumentum, amelyet a nyilatkozó fél legalább az 1. § 22. pontjában meghatározott [legalább fokozott biztonságú] aláírással és elektronikus időbélyegzővel lát el, vagy a Kormány rendeletében meghatározott azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés szolgáltatással hitelesít. Az elektronikus magánokiratban megtett jognyilatkozat a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:7. § (2) és (3) bekezdése szerint írásba foglaltnak minősül. [Módtv. 38. §, Eügyintézési tv 104/B. §]

*Ettől eltérően **elektronikus magánokiratnak minősül az MNB tv. 39. § (1) bekezdésében meghatározott törvények hatálya alá tartozó szervezet által nyújtott szolgáltatás vonatkozásában jognyilatkozatot tartalmazó elektronikus dokumentum is, amelyet a szervezet által a Pmt. 77. § (3) bekezdés d) pontja szerinti felhatalmazás alapján kiadott rendeletben meghatározott **auditált elektronikus hírközlő eszköz vagy elektronikus ügyfélazonosító és nyilatkozattételi rendszer útján azonosított nyilatkozó fél az aláírás időpontjának azonosítására is alkalmas egyszerű elektronikus aláírással látott el.*****

Ezen elektronikus magánokirat teljes bizonyító erejűnek minősül. Azonban a szervezet által nyújtott szolgáltatásra irányuló szerződés, valamint annak módosítása és megszüntetése esetén a kizárólag szöveg formájában rögzített jognyilatkozatot tartalmazó elektronikus magánokirat minősül írásba foglaltnak.

A § alkalmazásában elektronikus dokumentumnak minősül az elektronikus formában, különösen szöveg, hang-, képi vagy audiovizuális felvétel formájában tárolt jognyilatkozat.

„A módosítás nem határoz meg konkrét technológia követelményeket az egyszerű aláírás tekintetében, így a pénzügyi szektor szereplői által a pénzforgalmi megbízások hitelesítése körében széles körben alkalmazott, a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvény szerinti erős ügyfél-hitelesítési megoldás (például a nyilatkozatot tevő fél szervezetnél regisztrált telefonszámára SMS üzenetben megküldött aláíró kód megadása) is megfelel az egyszerű aláírás követelményének.”.

az elektronikus magánokirat: olyan

- *elektronikus dokumentum, amelyet a nyilatkozó fél*
  - *legalább fokozott biztonságú aláírással és*
  - *elektronikus időbélyegzővel lát el, **vagy***
  - *AVDH szolgáltatással hitelesít.*
-
- *az **elektronikus magánokiratban** megtett jognyilatkozat a Ptk. 6:7. § (2) és (3) bekezdése szerint **írásba foglaltnak minősül.***
  - *teljes bizonyítóerejű magánokiratnak is minősül*

elektronikus magánokirat továbbá

- *AEHE -- egyszerű aláírással*
- *de szolgáltatásra irányuló szerződés, módosítása és megszüntetése esetén a kizárólag szöveg formájában rögzített jognyilatkozatot tartalmazó elektronikus magánokirat minősül írásba foglaltnak*

elektronikus dokumentumnak minősül az elektronikus formában, különösen szöveg, hang-, képi vagy audiovizuális felvétel formájában tárolt jognyilatkozat

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

PRUDENCIÁLIS MODELLEZÉSI ÉS
IT FELÜGYELTI IGAZGATÓSÁG

SZEGFŰ LÁSZLÓ
osztályvezető

1122 Bp., Krisztina krt.6.
Telefon: +36 (1) 489 9668
Fax: +36 (1) 489 9102
Email: szegful@mnb.hu

PRUDENCIÁLIS MODELLEZÉSI ÉS
IT FELÜGYELTI IGAZGATÓSÁG

Email: szegful@mnb.hu
Fax: +36 (1) 489 9102
Telefon: +36 (1) 489 9668
1122 Bp., Krisztina krt.6.

<https://www.mnb.hu/felugyelet/szabalyozas/informatikai-felugyelet>